



-Pamebhamε

"Nimlɔv : 31 "Su : -Zaan "wεε -Kwε : 2009 "Su -bha 'sëedhε -mü "Gwεetaawo

'WɔN -TAɔNG -MA 'GÜ 'SËEDHε

Mε -dewo -yö -së

-Pameame 'ö -kë kwaa- naɔ "gblügblü -nu -ma 'gü 'sëedhε 'ka bha, -a -ben zë -mε -nu yi ka faan -dɔ, -Gblüdë -a 'në -nu kö 'ka ka faan dɔ -a -wo pö -sü -bha -dedewo. -A -kun "gbu- -mε = në 'ö- = trɔɔn = slɔɔ. 'Mε 'ö ö -de nu -a -wo pö -sü -dhe -a = trɔɔn -yö -dho yö- -bha.

Kwaa- =danwo pö "sε 'gü -wɔn

"Maadhö

'Ya -a -blëesü pö ka -dhe 'nu, 'yö 'yi 'go 'mü 'zü 'yi- 'bha pö sië ya. Kö -kwa 'gü ma -së aa- "Maadhε bha, "kwi -naa =bidhong 'kpii- do -yö mü 'ö 'wɔn 'ö -gban pë ta -sü -bha 'ö



-gban a -bha. -Wa -dhe 'Sënëra (CNRA). 'Mε -nu 'wo bha =në 'ö =wa baa suu -dee 'bha =slεε. Baa bha -wa -dhe BAKU. "Kwi -a "su 'ö -kë 'Utö 'ka, 'ö 'kwa- -dhe "zε

-kwε 'ö -ziö ya (2008) 'gü bha- 'ka

'pödhε 'ö -kë -Vunggwεε 'ka bha- 'gü. Baa bha -wa -pö -yö -kë "vaandhö 'ö go 'mü 'ö -dhi -dedewo. Kö -wo "kadhi do ta, 'tongnö -kaong -yaaga (30) =në go- 'gü. 'Yö kwaa- baa 'dhe 'kö 'kwa- dɔ 'ö kwa -gɔ 'bhlaadhε -nu 'gü bha, yö -zë -a "kadhi do 'tongnö "sɔdhu (5) =në go- 'gü.

Baku bha -wa -ta -dhe =gban 'gü 'ö -dhi. -Dhe do sennng 'ö 'yaa dhi- -bha, yö -mü 'baa- 'gü -dhe =në -a 'ka. "yεen 'gü -dhe -ziaan -yö -dhi -a

-bha. Baku bha -yö -kë "vaandhö. "Su -kaong do ö ga do (11) -bha

-yö mü. 'Yö- 'dhe 'ö 'yaa kë "vaandhö 'ö -kë "su -kaong do ö ga -yiisiö (14) waa- kaong do ö ga "saaga (15) =zinng 'gü. -Waa pö woo- ta, -a "sε =në 'ö 'wo- -ya.

CNRA bha -yö kë dhebhë -nu 'ö 'wo -Vunggwεε, -a -nu faan -dɔ kö -wo baa bha- ta. -A -wɔn 'gü, -yö kë gbaadhε -kë -a -nu -gɔ baa zɔn =mangzii do, "bang -nu, klaa" -nu 'ka -dedewo.

Baku -wɔn bha -kwaa 'kun kwa faan 'ka. Yö =në ka "yan 'dhö- ta -dhe -bha pë "bin 'gü ya.

L'orthographe DAN

Voici ce que nous pouvons utiliser pour savoir lire et écrire en langue dan.	ëë	"këë	daba	ü	'gü	intérieur
Les consonnes et les voyelles que vous ne voyez pas ici sont les mêmes qu'en français.	ën	'kën	rassasier	üü	"güü	amère
Attention:	ëën	=klëën	entourer	ün	=blün	miette
1. c, h, j, qu et x n'existent pas en dan.	εa	"kpεa	sec	üün	glüün	rouler
2. r ne se trouve jamais au début d'un mot.	εan	gean"	scorpion	ü	"gü	brûler
Voici le reste de l'alphabet :	gw	-gwë	caillou	üü	"bhüü	tarir
Lettres Exemple Traduction	in	"bin	fleur	v	"tu	oreille
Aa "kaa gale	iin	"iin	ou	vv	"tuv	sauce
An "gan tirer	ι	"wι	parler	-Wo 'dho -kɔ (Les tons)		
Aan saan cadeau	u	"gbu-	fort	très haut "dhü arbre		
aɔ kaɔ perdrix	kw	=kwaa	main gauche	haut 'kɔ		
aɔn 'daɔn- araignée	ng	gbeng	nuit	moyen dë père		
bh -bho cabris	oo	-zoo	chenille	bas =zε termite		
dh dhe mère	ɔ	'pɔ	credit	très bas -dho		
ee =wee sel	ɔn	"yɔn	huile	très haut + très bas "klang- singe		
ε "pε déchirer	ɔɔn	=yɔɔn	sang	haut + très bas 'yënn- soleil		
εε =wεε moquerie	ö	pö	dire	moyen + très bas saa- savon		
εn -gen pied	öö	töö	panier	bas + très bas =göö- iroko		
εen =gblëen long	u	"su	lune	moyen + très haut gean" scorpion		
	un	bun	tombeau	moyen + haut kpui' souche		
	uun	=yuun	asticot			



-Kwaa "Kɔdivua -sɛ 'gü -wɔn

Gizame 'ö = Klang- -nu 'wo- pase 2008-2009 'gü,
'yii kë -sɛ tongtongdhö, -kaa -wo pö ka "dhiü

Bleve 'dhö, 'Bakö waa- 'kpii- 'dhe 'wo- -dhe 'Beteesü (BTS).

'Bakö -bha bha = klang- 140 545 = nɛ 'wo dho gizame 'dhe bha- -bha 'yö mɛ 28 487 'wo- = slɔɔ. Kö
'me 'wii kë 'Bakö = slɔɔ bha -wo -gun 112 058.

Bleve, mɛ 249 476 = nɛ 'wo kë dho- -bha. Mɛ 57 452 = nɛ 'wo- = slɔɔ 'yö 'me 'wii- = slɔɔ 'wo gun 192
024.

Beteesü (BTS) bha mɛ 38 254 = nɛ 'wo kë dho- -bha, 'yö mɛ 9 272 'wo- = slɔɔ 'yö mɛ 28 982 'wo kɔn-
'ka.

= Ya kë "dhü kö = klang- -nu bha -a -nu = gban "pepe -da 'ko -ta -sü -wo -gun mɛ 428 275 'yö mɛ 333
064 'wii kë genyen.

'Me 'ka yö = ya kë "dhü kö -kwa -dhe -ga -dhe 'ö bha- 'gü kö 'kwa 'wɔn 'bha 'suaan- bho.

-Kwa kwa -de 'kun, -kwa kwa -de 'kun:

'Wëë- 'dhe ga suu yaa = ple = wa -da "Kɔdivua -se
'gü.

"Segɔ = ple = nɛ 'wëë- suu 'ö "dhü bha, 'ö- -nu 'gü.
-A do -mü kwaa- "sɛ 'ka ('Biya), 'yö- do 'dhö -kë
Senegalë -sɛ 'ka (Dakaa). 'Wëëga bha "gblü = ple
'dhe -yö mü 'yö këng = ple "dhe 'dhö mü.

"Gblü = ple "dhe bha, -a 'dhe 'ö -sɛ "nimlɔɔ ya
(07383225792 A) 'yö- -ta. "Nimlɔɔ -kaɔng do ö ga
do (11).

"Gblü = ple "dhe 'ö ya- bha, "nimlɔɔ 'ö- -ta waa-
'dhe 'ö 'kwa- yö ya -wo -bho wo 'kwëë-. -A -bha
-bha

-kaa -ga 'ö ya (07378365...D). = Ya 'go mü, -a "yan
'yaa "pɛɛpedhö = dhe "gblü = ple "dhe -dede bha-

-bha 'dhö.

Këng = ple (1000) "dhe ga bha, = waa- këng
= ple "dhe ga yaa 'ö nu bha -wo -bho wo 'kwëë-
-dedewo. -Naa 'ö- -nu = zinng 'gü, yö -mü
= dhe 1000 yaa -sü bha, -a "dhe ga -yö 'gbinng-
, 'bha ü -kɔ 'pa 'ka -yö "trünng 'gü -sü.

'Wɔn 'dhe 'ö dɔ -sü 'ka 'ya- yö -mü = dhe 'wëë-
yaa kë -me -nu bha waa- go 'wo- takisi -kë -a
-nu ziö -mɛ -nu waa- "dɔɔ dɔ -mɛ -nu = nɛ
weng -nu 'wo 'wɔn bha- 'gü. = Wa 'dho me -nu
-bha 'wëë- 'sɛennë kë- 'yö = wa 'wëë- suu 'ö
'dhü bha- -da 'gü. = Ya kë "dhü kö -kwaa kë
-sɛ. -Kwa kë kwa 'suaan- 'ka.

'Wɔn 'ö -gban "Kpɔngtaadhe -wɔn -bha



"Se -bha = zii -sü -nu, "yi -bha pa -sü -nu, "yua -nu, "siü dɔ -sü -nu bha, -a -nu -gen -yö -gban 'me
= deɛ?

'Pë 'ö -kë "dhü bha- -gen -mü = dhe 'yënnng- 'bhü bha 'yö "se -yaa 'kpiidhe "gan "iin -yaa "müng, = ya 'go mü 'yö
pë 'bha -nu -wo "sɛɛdhö, -waa -nu -blü 'tëng -ta dhang- 'gü 'yö "dhuu waa- pë "wëë 'bha -nu -waa -nu "müng 'pö.
'Yö- -totaamasü 'wo pë = müng bha woo = de 'pö -a 'dhe 'wo- -nu = müng bha, -waa -nu -blü "se -ta 'yö "se

=ya kē "wəwəsü =ya ziö 'ka -naa 'gü. =Ya kē "dhü =wa pē ta, 'yaa dhi. =Ya 'go mü 'yö "yua =ya kē 'gbe "siö dö -sü, "yi -nu -bha pa -sü -nu "gblüü "piü, -a -gen -mü =dhe kö -tiaandhe 'ö yöö mü 'yaa 'dhö. =Ya 'go mü, 'ke- kē -dhe -nu 'waa =slöö -tiaandhe.

Me =slöö -pē -nu -wən

'Wëëga -yö =sofani -truö -sü 'gü



Wü -nu 'ö kwa "yan 'dhö- -nu -bha ya =nē 'kwa- -nu -dhe =sofani, 'yö "kwi 'dhö 'ö bha pē -dhe lapen. -A -tuö -dhe 'yaa "gbu- 'gbe, -a -gen -mü =dhe -yö "wıst 'ö- 'tö -dede 'ö -kē -gblöfe 'ka bha -a "dhü waa- "dhe bha -ya -nu -bhö. -Yö "kwi -bhöpē "kεε 'ö 'kwa- -nu =slöö kwaa- "dhökwëë -dhe -nu 'gü 'wo- -dhe kaarötö bha, -a -bhö. -A "bin =ne



-Wo -bhöpē -nu =sofani -dhe -dhekpäyü -yaaga (3) -bha. =Ya 'go mü, 'waa "yi -dhiisü mü. "Yi -dede 'ö mebhü 'dhö- mü 'yö 'wo- nu -dhe. -A -nu wödhe bha, -a -dhe -ya -bha kö -yö -gblü -sē 'ka. =Ya 'go 'bha wo mü kö =bhedhe 'wo =slöö wü -nu -bha =dhötröö =plöö, -yö nu- -nu -dhe.'Wən 'ö -gban -a -nu "dhöö dö -wən -bha =Ya kē yi "wewε -nu 'ka, -a do sönng -yö -sü käng "saaga (4 000) -bha 'ö yö 'ka "gblüdo ö -ta =ple (6 000) -bha.

=Ya kē 'fetö yi -nu 'ka, -a do sönng -yö -da "gblü =ple ö -ta -yiisiö (12 000) 'gü. =Ya kē -dhe 'bha -nu 'gü -wa "dhöö -dö "kidhung -bha. -A "kidhung do -yö 'wëë- käng "saöple (3500),

'Wən 'ö -gban -potaastü -wən -bha

"Gung "dhe

käng "saaga (4000), "kεε kö -a 'bha -nu -wo -möö "kidhung "söödhü -bha. -A 'dhö -mε -nu -mü 'mε -nu 'wo pē -kpa =dhotεε -kö -nu 'gü bha, -a -nu 'ka. Kö -wa -da "tvv =bhaa =dhotεε -kö 'gü, -a -plang do -yö 'wëë käng =ple (1 000).**'Wo- -nu -wən kun -kö 'ö- -bha** -Wa -nu -to 'sεennē 'ka kö- -nu "su -yö -yaaga (3). -A gön -yö -wö zian "wεε 'ka, 'yö- mu 'dhö -wö 'pö zian "wεε 'ka. -A -nu "su =ya kē -yiisiö (4) 'yö- mu 'dhö dho- gön- -sü "piü. "Kεε 'ka- -ga =dhe -a -nu =gban =ple -wo "dhinaa 'ma siē, 'yö 'ka- -dhee bha- bho 'mü. -A -dhee bha =ya 'gu 'sü, -dhekpäyü -kaöng -yaaga ö ga do (31) =nē 'ö- -kē 'yö 'nē kpö. "Kεε 'ö 'gbiö- -a -bha -bhöpē bha -wa -nu -dhe -naa 'ka. 'Yaa- -bhö zuē" yaa -dhe -bha. =Ya bo ö 'kpö -sü 'ka, -yö pē -bhö -dedewo kö -ya -zo 'kun kē "dhü kö- 'yön "yi -yö kē 'gbe kö 'nē -nu -wa mü. -Yö ö -kpö gbeng. Kö- -dhe -ya -bha kö 'ka- -nu -ga "tüng =gban 'gü. "Nene -yö -ziö -a 'nē -nu zē -sü -gö. -A 'nē -nu bha, -wo 'yön -mü -dhekpäyü -kaöng =ple ö ga "saöpö (27) "iin -kaöng -yaaga ö ga "söödhü (35) 'ka. =Wa 'go 'yön -bha, 'yö 'ka- -nu -bha wö -dhe -kē -deta.**'Wëë- -yö =sofani 'gü -dedewo.**



-Ka metii see" bhe 'bha 'sü. -Kaa -nu 'kplü kaan-, =ya 'go mü -ka =naanaa bhe -pëkësü (tan -sü) do to "dhü kö 'ka- kaan- kaan-. 'Ka- kë sië "dhü kö gbas "dhe 'ö 'ka- -nu bho 'nu -yö ka "sö. Pë -yaaga (3) bha, -kaa -nu "zu -tiaandhe 'ka kö 'ka- -nu =gban 'to "dhü 'ka- -nu -kpa -së -dede 'ka. -A "yi bha, 'me 'ö "gung 'dhö- -bha -a -me -ya mü. -Yö -dhö -a "gbudhe yö-. Kö 'me 'ö "gung 'dhö ü -bha, 'bha- mü kö -Zlaan -yö do kwa -wo 'gü kö 'ü kë "klüüklü bha 'aa -yö kë -oo.

'Wön 'ö -gban troo -nu -bha me wəkə -nu 'gü

=Badhong 'kpii- 'ö -ziö 'Mε 'ö 'kaa- 'wön do, -kaa 'wön 'ka =dhe -kwe -yiisiö "pepe =gban 'ka, =badhong 'kpii- 'ö "kprungtaadhe -todhü -sü -kə 'dhö -kë 'gü, -yö -ziö. "Kεε "sanni -yö kë "dhü kö "segö 'gbe -waa -ma =kö 'kwëë- kë "dhü kö 'me 'ö yöö 'dho -dedewo 'wön bha- -bha kö -yö do. "Ködivua -se -yö -dhö 'dho- do bha, -a =ple -naa -mü =dhe =badhong 'dhe 'ö -gban metii -nu -de -slöw -bha 'pö 'ö -kwe =ya ziö do -a =ple -naa, 'wo- -zuö bha, "Ködivua =ya genyen 'zü- -bha. "Kwi -a "su 'ö -kë novanngblë 'ka bha, -a -bha -dhekpəyü -kaongdo ö ga -yiisiö (14) bha, "Ködivua waa- =Lagine -wo kë =badhong -ziö 'Biya, 'ö "Ködivua 'ö 'bii- -yaaga -da -a -nu -ta. =Badhong bha yö =në =ya gun =ya 'to kwaa- =badhong -totaama -sü 'ka kö 'kwa gun 'dho -naa -a 'kpii- -bha. **Kö -Pameame -ya -pö kwaa- "yuu bha.**

"Gwënn

«-Zo -ya 'ka 'yaa ziaan -së bho me 'ka» Mε 'bha -nu -zo -dhö -bö "kεε kö- yi =ya ziö

Pë -Wlangda -sü

Danwo pö -me -nu kwa -bha =ya kë -së

Kwa -bha =ya kë -së -a -gen -mü =dhe -kwe 'ö -ziö ya, kwa kë -Zlaanwo 'sëedhe -wo -pö -Zlaanwoplö "Maadhö. -Wo kë- pö kwa -dhe =dhe -kwe 'ö ya, =mayeto -nu 'ö 'kwa dho kwa "tu 'to- -nu -bha 'pö- -kə -nu 'gü bha, -wo -dho nu- 'ka kwa -dhe. =Mayeto -nu bha =wa =loo 'Biya. "Kwi -a "su 'ö ya (öktöblë) 'ö 'kwa- -dhe -zaan "yisü bha, 'ö sü -a -dhekpəyü -kaong =ple ö ga do (21) 'ö yö- 'ka- -kaong =ple ö ga

-yaaga (23) -bha, =Kesü Dhiföngsü 'dhö, "Dhəəgbö Zafe waa- me suu "wεε do 'bha mü -wo kë -a -nu =klang- -kë 'Baya =mayeto -nu bha, -a -nu -wön 'kun -kə -nu 'ka. Mε -yaaga (3) bha woo -dede -wo -dho nu- "Maadhö -kwe ya- "dhiü 'to "töng 'gü kö -wo =klang- bha- -zön ka -dhe kö yë zü -yö bho. Kö kaa- -dheng -nu -wo ziaan-.

'Ka ka bo 'sëedhe ya- -wo pö -sü 'ka, 'wön 'bha =ya kë ka -gə kö 'ka pö yi -dhe, -ka 'sëedhe kë kö 'ka bə. Yii- 'dresü -mü 08 BP 857 Abidjan 08 'ka. Tel. 08 18 08 88 / 06 39 04 88

'Mε -nu 'ö 'wo 'sëedhe 'ö ya- -kë, wo -mü =Sai Zoziäsü , "Dhəəgbö Zafe, =Kesü Məyan Dhiföngsü, Valangten Vidrinö waa- Edhena Pedhekwalösökaya 'ö- -nu =gban =ple 'wo go Dhusi 'ö -da "Anesü 'ö go 'Suisü , -a -nu 'ka.



-Pamebhamε

"Nimlɔɔ : 31 "Su : -Zaan "wεε -Kwε : 2009 "Su -bha 'sëdhε -mü "Gwεεtaawo

‘Wɔn yaa kë -sü =ya sɔ =dεε -dedewo

‘Në dhebë ‘në ya, -a -kwε -yö kaang do ö ga do ‘yö dho ö dhuëë- =keng- ‘yö- dhuëë bha ‘ö ‘gu do- -bha.